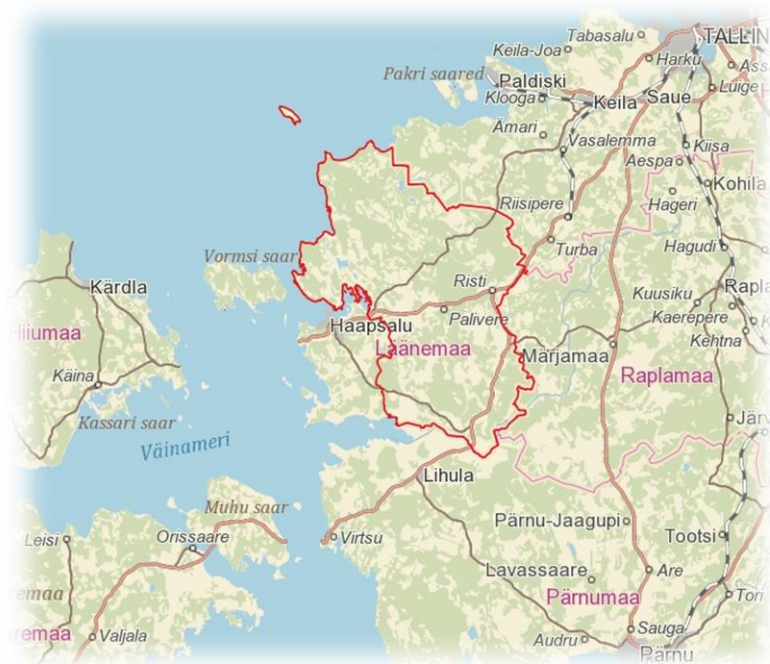

Lääne-Nigula valla üldplaneeringu lähteseisukohad (eelnõu avalikustamiseks mai 2019)

Lääne-Nigula vald

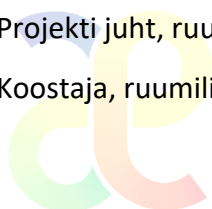

Töö nr: 1912ÜP3

Tellijä: Lääne-Nigula Vallavalitsus

Projekti juht, ruumilise keskkonna planeerija, volitatud maastikuarhitekt: Heiki Kalberg

Koostaja, ruumilise keskkonna planeerija: Jürgen Vahtra

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	5
2. Üldplaneeringu ulatus ja kehtivad planeeringud	5
3. Üldplaneeringus käsitletavat ülesanded	6
4. Üldplaneeringu vormistamine.....	15
5. Kaasamiskava	16
6. Üldplaneeringu eeldatav ajakava.....	18
7. Ülevaade üldplaneeringuga teostatavatest analüüsides ja uuringutest	19

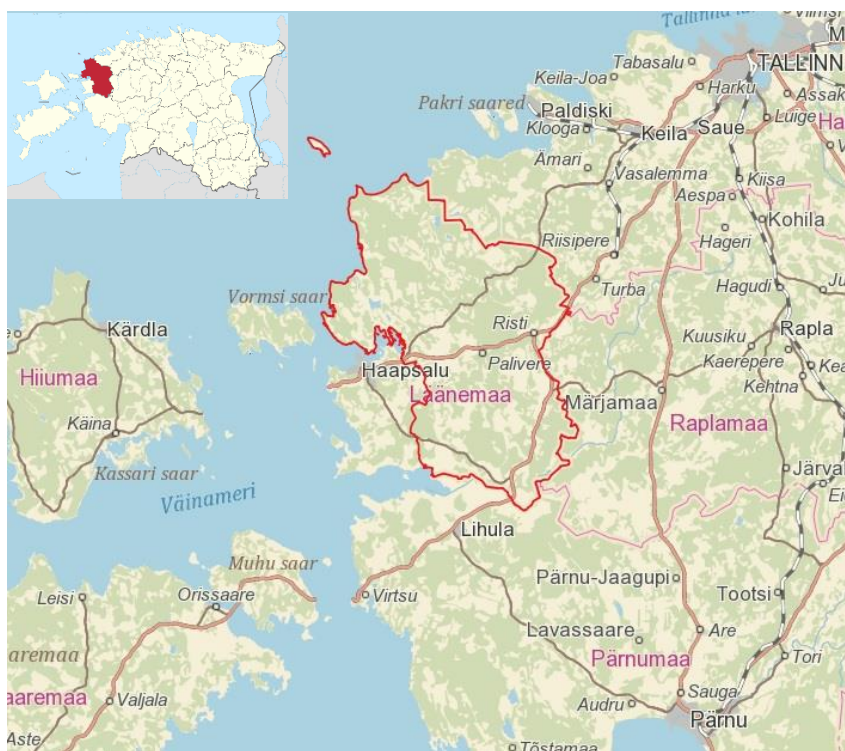
1. Sissejuhatus

Lääne-Nigula Vallavolikogu 20.09.2018 otsusega nr 79 algatati Lääne-Nigula valla üldplaneeringu (ÜP) koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille eesmärgiks on uue Lääne-Nigula valla territooriumi ruumilise arengu põhisuundade ja tingimuste määramine, detailplaneeringu koostamise kohustusega alade ja juhtude määramine ning detailplaneeringu kohustuseta aladel maakasutus- ja ehitustingimuste seadmine. Üldplaneeringu koostamine on algatatud ennekõike ühtsete ruumiliste suuniste ja reeglite kujundamiseks haldusreformi käigus ühinenud vallas, mis tagaks tasakaalustatud arengu ja strateegiliste eesmärkide saavutamise. Vajalik on suunata uusi elamualasid, äri- ja tootmisalade laienemist koos mõjude hindamisega majanduslikule, sotsiaalsele ja kultuurilisele keskkonnale. Lähteseisukohad toovad välja olulisemad käsitletavat teemad üldplaneeringu ülesannete jaotusest lähtuvalt. Käesolevate lähteseisukohtade oluliseks osaks on igas teemaplokkis koostöötegitajelt ja kaasatavatelt saadud suunised ja ettepanekud.

2. Üldplaneeringu ulatus ja kehtivad planeeringud

Planeeringuala hõlmab 2017 sügisel liitunud endisi Lääne-Nigula, Martna, Kullamaa, Nõva ja Noarootsi territooriume moodustatud Lääne-Nigula vallas (vt.

Joonis 1)

Joonis 1. Planeeringuala skeem

Valla territooriumi osas kehtib riigitasandi planeeringutest üleriigiline planeering „Eesti 2030+“.

Valla territooriumi osas kehtivad järgmised maakonnatasandi planeeringud:

- Lääne maakonnaplaneering 2030+;
- Harju maakonnaplaneering 2030+ (Läänemaa koosseisu arvatud endise Nissi valla osa endise Rehemäe (nüüdse Rehemäe ja Kuke) küla ulatuses);

- Lääne maakonnaplaneeringu teemaplaneering "Riisipere-Haapsalu-Rohuküla raudteetrassi koridori asukoha määramine";
- Lääne maakonnaplaneeringu teemaplaneering „Harku-Lihula-Sindi 330/110 kV elektriliini trassi asukoha määramine“.

Valla territooriumil kehtib kaheksa üldplaneeringut:

- Kullamaa valla üldplaneering, kehtestatud 23.11.2007. a määrusega nr 80;
- Nõva valla üldplaneering, kehtestatud 25.03.2011. a otsusega nr 5;
- Noarootsi valla üldplaneering, kehtestatud 09.07.2003. a määrusega nr 22; (lisaks Aulepa tuulepargi teemaplaneering, elamualade teemaplaneering, miljööväärtuslike alade teemaplaneering, rannaalade teemaplaneering);
- Lääne-Nigula valla:
  - Risti valla üldplaneering, kehtestatud 7.11.2007.a määrusega nr 12;
  - Oru valla üldplaneering, kehtestatud 11.12.2008. a otsusega nr 195;
  - Taebla valla üldplaneering, kehtestatud 19.02.2009. a otsusega nr 209;
  - Oru valla Kirimäe üldplaneering, kehtestatud 26.03. 1997. a otsusega nr 27.
- Martna valla üldplaneering, kehtestatud 19.12.2007.a määrusega nr 13;
- Nissi valla üldplaneering, kehtestatud 17.04.2014 otsusega nr 13 (Rehemäe küla osas).

Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse arengukava(de)ga ning üldplaneering on aluseks arengukava(de) koostamisel.

3. Üldplaneeringus käsitletavad ülesanded

Üldplaneeringu teemadekäsitus lähtub planeerimisseaduse § 75 lg 1-st, ülesanded ja nende käsitus on esitatud allpool. Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse võimalikult suures ulatuses põhimõtet, et kuna kehtivaid õigusakte ja piiranguid üldplaneeringuga ei kehtestata, siis neid tekstis ja joonistel ei esitata.

3.1. Transpordivõrgustiku ja muu taristu, sealhulgas kohalike teede, raudteede, sadamate ning väikesadamate üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine, liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine, tänava kaitsevööndi laiendamine

Maanteetranspordi osas tuleb tagada maanteevõrgu kvaliteedi parandamine ja liikluse turvalisus lähtuvalt maantee klassist, tee funktsioonist, asustusstruktuurist, liikluskoormusest, tee-ehituse ja -hoiu majanduslikest kaalutlustest, kergliikluse vajadustest ning keskkonnahoiust. Üldplaneeringute koostamise käigus tuleb üle vaadata avalikult kasutatavate teede kaitsevööndite ulatus ja seda vajadusel täpsustada. Üldplaneeringute raames määrata teede ristumiskohtade üldised põhimõtted, et tagada juurdepääs avalikult kasutatavatele teedele, sh riigimaanteedele. Üldplaneeringu koostamisel täpsustada Lääne-Nigula valla ümbersõiduteede ja ülesõitude vajaduse kaalumise koostöös Maanteeametiga ilma KSH mõjude hindamiseta ÜP koosseisus (trassikoridoride variandid on reserveeritud olemasolevate üldplaneeringutega).

Maakonnaplaneering toob välja perspektiivsed ühenduste vajadused:

- Haapsalu linnastu ja Pürksi vaheline ühendustee, et tagada Põhja- Läänemaa parem ühendatus maakondliku keskuse, Haapsalu linnastuga (vajalik eelnevalt läbi viia põhjalik keskkonnamõjude hindamine sh hinnata võimalikku mõju merealade ökoloogilisele seisundile

ja laidude looduskooslustele). Lahenduse leidmine koostöös Haapsalu linnaga ilma KSH mõjude hindamiseta ÜP koosseisus;

- võimalus olemasolevate maanteeõgendamiseks (nt Taebla- Kullamaa mnt);
- Vormsi-Noarootsi vaheline ühendustee, mis loob Vormsi saarele paremad võimalused konkurentsivõimelisema elukeskkonna tekkeks sh aastaringsete elamistingimuste loomiseks. Antud ühenduse tasuvust tõstaks Haapsalu linnastu ja Pürksi vahelise ühendustee olemasolu.

Maantee osas esitada üldplaneeringus järgmine teede liigitus, nende asukoht ja neist tulenevad kitsendused:

- Euroopa teedevõrgu maantee;
- riigitee, mis pole Euroopa teedevõrgu maantee;
- vallatee, mis vastab avalikult kasutatava tee nõuetele (sisaldab ka juhtumeid, kus eratee määratakse avalikuks kasutuseks või metsatee on avalikuks kasutamiseks);
- vallatee, mis ei vasta avalikult kasutatava tee nõuetele, kuid võimaldab põllumajandus- või metsamajandustehnikaga tee avalikuks kasutust (sisaldab ka juhtumeid, kus eratee määratakse avalikuks kasutuseks või metsatee on avalikuks kasutamiseks);
- tee, mis ei ole avalikuks kasutamiseks.

Üldplaneeringus tagada pääs jäätele Österby sadamas. Töö käigus käsitleda erateede munitsipaliseerimise vajadust. Parkimispõhimõtted määrata töö käigus.

Esitada kihtidena erinevate teede register. Üldplaneeringus esitada bussipeatused.

Rööbastranspordi osas arvestada Riisipere- Haapsalu- Rohuküla reserveeritud raudteetrassiga ning juhtfunktsioonide määramisel arvestada raudtee taastamisest tulenevate täiendavate arenguvajadustega (jaamahooned, ülesõidud, parkimine nende läheduses, sh pargi ja reisi parklad, ühendus kergliiklusteede võrgustikuga jne). Suur osa Lääne-Nigula valla elanikest on tööalaselt seotud Haapsalu linna ja Tallinna linnastuga, ning kaasaegse raudteetranspordi olemasolu mõjutab inimeste igapäevaseid liikumisharjumusi ja vajadusi, mida on vaja üldplaneeringu koostamisel hinnata ja arvesse võtta. Üldplaneeringus tuleb antud joonobjekti kavandamisel lähtuda maakonnatasandi teemaplaneeringust.

Üldplaneeringu joonistel seadusest tulenevaid teede ja raudteede kaitsevööndeid ei esitata, üldplaneeringu tekstis (ja vajadusel joonisel) välja tuua vaid erisused, kui täpsustatakse seaduses esitatud kaitsevööndit. Üldplaneeringu koostamisel täpsustada linnalise liikluskeskkonna kaitsevöönd.

Üldplaneeringu ülesanne on kergliiklusteede ja matkaradade asukoha ja arendamise põhimõtete määramine vajadusel erineva prioriteetsusklassiga teede määramine arvestades ka maakonnaplaneeringus esitatut.

Valla sadamate arendamisel on oluline mereturismist tulenev arengupotentsiaal. Üldplaneeringus täpsustatakse väikesadamate ruumilisi vajadusi ja asukohad. Sadamates tagada päästevõimekusele juurdepääs merele. Samuti kaardistatakse lautri ja sildumiskohad ning nende avalikud juurdepääsud. Väikesadamate arendamisel keskendutakse mitmekesisusele, et soodustada seeläbi erinevaid väikeettevõtlusvorme. Sadamaregistrisse on kantud Osmussaare, Nõva, Dirhami, Hara, Österby ja Paslepa-Viigi sadamad.

Väikelennuväljana on kasutusel murukatttega Lyckholmi lennuväli Saare külas / Lyckholmis.

Maanteeamet: olete teada andnud soovist muuta osa teid riigiteedest kohalikeks teedeks – palun anda ülevaade, millal ja mis kujul toimub koostöö üle antavate teedega seonduva osas. Palun esitada

oma nägemus maakonnaplaneeringus esitatud kavandtavate ühenduste ja õgvendatavate teede koridoride käsitlemise osas.

Lennuamet: palun infot, vallas on olemasolevate ja/või planeeritud lennu- või kopteriväljade ning nendega seonduvate kõrguspiirangute kohta. Palun infot, kas on mingeid üldplaneeringuga reguleeritavaid või jälgimist vajavaid piiranguid seoses Martna lennuliiklusradariga.

Veeteede Amet: palun infot, mida sooviksite ameti seisukohast lähtuvalt üldplaneeringus käsitleda.

MKM: väikesadamate võrgustikku kuulub meie andmetel vallast ainult Dirhami sadam, palun vajadusel täpsustada nii vee-, raud- kui maanteedevõrguga seonduvat.

Osavallakogud, kogukonnakogud, ettevõtjad: palun esitage oma nägemus liikumistingimuste parendamiseks, sh nii ühistranspordi, jalgratta- ja jalgliikluse ning tava-autoliikluse ja veokite (tööstusalad) liikumiseks ning parkimise korraldamiseks. Samuti palun esitada laurite asukohad ning kohad, kus on juba pääs merele või on vajadus mere äärde avaliku juurdepääsu tegemiseks.

RMK: palun esitada seisukoht, kas RMK teesid peaks käsitlema eraldi teede liigina või kuuluksid need mõne teise esitatud tee liigi (nt kohalik tee või avalikult kasutatav eratee) alla.

3.2. Kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskohtade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

Pürksi külas / Birkases asub Pürksi jäätmehoiula, kuhu saab ära anda ohtlike jäätmeid ja tasu eest üle anda suuremõõtmelisi jäätmeid. Ohtlikud jäätmed tuleb viia Läänemaa jäätmejaama Pullapää. Üldplaneeringu koostamise käigus määratakse ja komposteerimisväljakute asukohad. Töö käigus analüüsida, mis on mõistlik arv.

Keskkonnaamet: palun esitage omapoolne seisukoht, mida soovite seoses jäätmekäitluskohtadega üldplaneeringus reguleerida.

Veterinaar- ja Toiduamet: palun seisukohta võimalike loomsete jäätmete matmispaikade kohta.

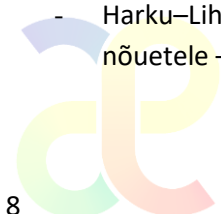
3.3. Tehnovõrkude ja -rajatiste üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

Peale kanda koostöös võrguvaldajatega tehnovõrguliinide põhivõrk, st peale ei ole vaja kanda majaühendusi, kuid esitada võrgu osa, kuhu saab juurde liituda. Määrata ühisveevärgi ja kanalisatsiooni ala, reoveekogumisala (üldplaneeringu koostamise käigus otsustada, kas alad kehtestada või jätta alade määramine arengukava ülesandeks) ning kaugküttevõrgu ala. Peale kanda tuletõrje veevõtukohad ja hüdrandid.

ÜP koostamise käigus töötada välja Lääne-Nigula valla tööstusalade kasutamise tingimused/üldreeglid.

Maakonnaplaneeringuga määratud perspektiivsed kõrgepingeliinide koridoride vajadused Lääne-Nigula valla osas:

- Lääne-Eesti saari ja mandrit ühendava kõrgepinge ringliini vajadus, et võimaldada elektrivarustuskindluse tagamine tarbijatele Saaremaal, Hiiumaal ja Läänemaal ning parem meretuulikuparkide võrguga ühendamine – küsida MKM-i ja RaM-i seisukoht antud teemapüstituse osas ja otsustada edasisel planeerimisel teemakäsitletus;
- Harku–Lihula–Sindi 110 kV õhuliini trass vastavusse viimine 330 kV pingeklassiga õhuliini trassi nõuetele – liini ehitamistegevus on alanud, üldplaneeringus esitada liinikoridor.

Palivere piirkonna varustuskindluse parandamises on vajalik Haapsalu-Risti kõrgepingeliini rajamine – üldplaneeringus käsitleda koos võrguvaldaja ja Haapsalu linnaga liini rajamiseks vajaliku koridori asukohta ja vajadust.

Maakonnaplaneeringus on toodud elektrituulikute arenduspiirkonnad. Kuna alade määramise aluseks olev sobivusanalüüs lähtub teemaplaneeringu koostamise aegsest lähteandmestikust, siis tuleb elektrituulikute rajamiseks kohaliku omavalitsuse üldplaneeringu koostamisel kontrollida sobivusanalüüsis kajastatud informatsiooni vastavust hetkeolukorrale. ÜP koostamise käigus käsitleda elektrituulikute arenduspiirkondade arendamise tingimusi ja võimalusi. ÜP koostamise käigus käsitleda ka väiketuulikute püstitamise üldiseid tingimusi.

Üldplaneeringus käsitleta päikese-elektrijaamade rajamise tingimusi.

Kõik võrguvaldajad (Elering AS, Telia Eesti AS, Imatra Elekter/Elektrilevi, Eesti Lairiba Arendamise

Sihtasutus, AS Gaasivõrgud, kohalikud võrguettevõtjad: palun esitage aadressil heiki@artes.ee (tel 509 1874) digitaalse andmekihina oma põhivõrk ja tootmisüksused (ka kui need ei ole võrguettevõtjaga seotud, nt elektritootja); palun esitage teile teadaolev võrgu juurdeehituse ala või kavandatud uued liinid; kui peate oluliseks välja tuua rekonstrueeritav võrguosa – palun esitage see; palun esitage üldised oma võrguga seonduvad põhimõtted nii asustuse kui võrgu arendamiseks, sh ka võimalikud üleolevad ressursid ja puuduolev vajadus.

Elering AS: palun hinnangut, missugused on tehnilised võimalused maakonnaplaneeringus esitatud elektrituulikute arenduspiirkondade väljaarendamiseks, kui suuri täiendavaid investeeringuid ja liinikoridore on selleks vaja, et ühendada võrku täiendavaid tuulikuparkisid.

Imatra Elekter/Elektrilevi:

- kus on olemasolevat elektrivõimsust võimalike suure energiatarbega tootmise tegemiseks?
- kus on liinidel võimsust võimalike päikeseparkide vms energiatootja ühendamiseks võrku?
- kas nn nutika võrgu tegemise põhimõtetest on mingi sisend üldplaneeringu koostamiseks?

Kaugküttevõtted: palun ettepanekuid kaugküttepiirkondade määramiseks.

Päästeamet: olemas on Maa-ametist saadud tuletõrje veevõtukohtade infokiht, palun vajadusel esitada ameti seisukohast olulist täiendavat infot.

Kaitseministeerium: milline on tänane seisukoht teemaplaneeringus määratud elektrituulikute arendusaladele?

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium, Rahandusministeerium: palun esitada seisukoht Lääne Eesti saari ja mandrit ühendava kaabli asukoha vajaduse osas ning võimaliku planeerimise osas: kas planeerimine toimub eraldi planeeringuna? kui soovitakse liini määrata valla üldplaneeringuga, missugused on ühinemiskohad naabervaldades? missugune on koridori ruumivajadus jms. Vajadusel teha temaga seonduv ühisarutelu.

3.4. Olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valimine

Olulise ruumilise mõjuga ehitiseks on tuulepark Vabariigi Valitsuse 26. juuni 2003. a määruse nr 184 „Võrgueeskiri” tähenduses, mis koosneb vähemalt 30 meetri kõrgustest elektrituulikutest. Maakonnaplaneeringus on määratud elektrituulikute arendusala L1 Lääne- Nigula valda. Maakonnaplaneering näeb ette, et arendusalal elektrituulikute rajamise aluseks võib olla

üldplaneering. Võimaliku mõju täpsemaks hindamiseks on üldplaneeringu käigus vaja välja selgitada, kas see ala kuulub must-toonekurgede reaalselt ja intensiivselt kasutatava pesitsusterritooriumi hulka.

Üldplaneeringus tuleb alasi täiendavalt analüüsida maakonnaplaneeringus toodud kriteeriumite alusel.

3.5. Avalikus veekogus kaldaga püsivalt ühendatud või kaldaga funktsionaalselt seotud ehitise üldiste ehituslike tingimuste ja asukoha määramine

Üldplaneeringus määrata sadamate, väikesadamate ja lautrikohtade üldised ehituslikud tingimused ja asukohad.

3.6. Asustuse arengut suunavate tingimuste täpsustamine

Keskuste arendamiseks on vajalik eelkõige lähtuda tihendamise printsiibist, millega eelistatakse tühjana seisvate ja ala-kasutatud maa-alade ning hoonete taaskasutusele võtmist. Hajaasustuses on vajalik väärtustada väljakujunenud külastruktuuri ning luua asustuse laiendamise võimalused. Üldplaneeringus lahendada funktsionaalne tsoneerimine tehes skeemid koos ehitustingimustega keskuste (kokku 8) kohta. Vajalik detailplaneeringu koostamisega alade ja juhtude ülevaatamine, kuna hajaasustuses võib see kohustus oluliselt arengut piirata, kuigi samas saaks kõik vajalikud ehitustingimused anda oluliselt lihtsamini läbi projekteerimistingimuste.

Ettevõtjad: kas ja kus on laienemissoov?

Osavallakogud, kogukonnakogud: kus on teie arvates (miljöö)väärtuslik külastruktuur ning kus võiks hoonestust tihendada ja laiendada ning kus seda teha ei tohiks.

3.7. Supelranna ala määramine

Kehtivates üldplaneeringutes on määratud 14 supluskohta, avalik supelrand on neist üks, Roosta rand. Üldplaneeringus täpsustada ning vajadusel määrata täiendavaid avaliku kasutusega rannaalasid koos võimaluste loomisega kämpingualade ja karavaniplastide määramiseks.

3.8. Korduva üleujutusega ala piiri määramine mererannal ja kõrgveepiiri märkimine suurte üleujutusalaadega siseveekogul

Määrata korduva üleujutusala piir mererannal. Märkida kõrgveepiir Kasari jõel suudmest kuni Teenuse jõeni (Vigala jõeni). Lisaks hankida teavet lokaalsete üleujutusalaadega ja -ohtude kohta. Esitada ehitustingimused riskipiirkondades.

Põllumajandusamet, Maanteeamet, osavallakogud, kogukonnakogud: palun esitada infot teadaolevatest üleujutusalaadest ja selle võimalikest põhjustest.

3.9. Rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamine ning sellest tekkivate kitsenduste määramine

Täpsustada maakonnaplaneeringu rohevõrgustiku piire ja vajadusel kasutamistingimusi.

RMK, MTÜ Eesti Erametsaliit: palun esitage oma nägemus lageraielankide suuruse ja tiheduse osas rohevõrgustiku osas ning kuidas tagada metsaomanikule metsast tulu saamine ja maakonnaplaneeringus esitatud rohelise võrgustiku ja väärtuslike maastike säilimine. Palun esitage infot riigimetsades projekteerivate koosluste kohta.

Jahiseltsid: palun esitage oma nägemus rohevõrgustiku piiride osas, sh ka loomaga juhtunud liiklusõnnetuste piirkondade osas.

3.10. Kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramine

Avalikele supluskohadele ja supluseks sobilikele liivarandadele tuleb võimaldada avalik juurdepääs ja planeerida piisaval arvul juurdepääse kallasrajale. Sundvõõrandamise vajadus selgitatakse planeerimisprotsessi käigus.

Osavallakogud, kogukonnakogud: palume esitada oma nägemus kohtades, kus saab kallasrajale või kus peaks saama.

3.11. Ranna ja kalda ehituskeelu vööndi suurendamine ja vähendamine

Noarootsi valla rannaalade teemaplaneering (15.06.2006 määrus nr 13) täpsustas rannaalade ehituskeeluvööndit looduskaitseaduses sätestatud korras. Nõva valla üldplaneeringus (25.03.2011 määrus nr 5) on ranna ehituskeeluvööndi piir määratud. Vallapoolse üldplaneeringute ülevaatamise tulemusel ei ole esitatud konkreetseid ettepanekuid ehituskeeluvööndi muutmiseks. Ehituskeeluvööndit ja rannaalal ehitamise tingimusi täpsustatakse üldplaneeringu koostamise käigus lähtuvalt laekunud ettepanekutest.

3.12. Kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine

Määrata kohaliku kaitse alused objektid ja nende kaitse- ja kasutamistingimused.

Keskkonnaamet: kas teatud objekte tahetakse riigi kaitse alt muuta kohaliku kaitse alusteks objektideks?

3.13. Väärtuslike põllumajandusmaade, rohealade, maastike, maastiku üksikelementide ja looduskoosluste määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine

Väärtuslikuks põllumajandusmaaks määrata 33 ja enama boniteedipunktiga mõistliku suurusega ja kompaktsusega põllumajandusmaad vastavalt tegelikule ja eeldatavale kasutusele olemasolevate ruumandmete põhjal (PRIA, MEM; PMK ....). Kaaluda, kas määrata ka kuivendussüsteemidega kaetud ja väiksema kui 33 boniteedipunktiga põllumajandusmaad väärtuslikuks. Põllumaade inventuur on tehtud Tambet Kikase poolt, analüüsida millised piirkonnad sisse ja millised välja arvata. Enamik asustusüksusi paikneb väärtuslikul põllumaal, vajalik on sätestada üldised kasutuspõhimõtted väärtuslikele põllumaadele.

Suuremad põllumajandustootjad: Mis on mõistlik väärtusliku põllumajandusmaa vähim suurus? Mis on seisukoht kuivendussüsteemidega kaetud ja väiksema kui 33 punktiga maade määramise osas väärtuslikuks?

3.14. Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine

Üldplaneeringus esitada maardlad tugiinfona joonisel alana, tekstis esitada üldised kitsendused või kitsendused üksikobjektide kaupa. Üldplaneeringus käsitleda endiste karjäärade kujundamist puhkealadeks. Einmby liivamaardlas, Nõmmkivi lubjakivimaardlas on hoonestus maardlate peal – kaaluda koos riigi esindajaga, kas maardla piire korrigeerida lähtuvalt olemasolevast hoonestusest.

Kehtivates üldplaneeringutes määratud väärtuslikud maastikud asuvad maardlate peal – kaaluda koos riigi esindajaga, kas maardla piire korrigeerida lähtuvalt väärtusliku maastiku piiridest.

Maa-amet: palun esitada üldplaneeringus soovitud käsitlus maardlate kohta, palun esitada maardlate andmekiht. Samuti palun esitada nägemus, mis hetkest ja mis mahus võib esitada maardlatele rekultiveerimistingimusi. Palun esitada seisukoht maardlate piiride korrigeerimiseks.

Keskkonnaamet: palun ameti seisukohta, kas ametil on kaevandamiseks või rekultiveerimiseks omapoolsed tingimused, mida peaks üldplaneeringus esitama.

3.15. Miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine

Üldplaneeringu koostamisel ei tehta kultuuripärandi teemalisi uuringuid, sh riikliku kaitse all olevate objektide inventeerimist. Miljööväärtuslike alade seadmisel lähtutakse kehtestatud üldplaneeringutest. Lisaks tutvutakse ehitus- ja maakasutustingimuste määramisel maaehituspärandi, matmispaikade registri, muististe ja pärimuspaikade ning 20. sajandi väärtusliku arhitektuuri andmekogudes toodut ja võimalusel/sobivusel määratakse ehitus- ja maakasutustingimused vastavalt.

Osavallakogud, kogukonnakogud: palun esitage hinnang välja pakutu osas ning tehke vajadusel täiendusettepanekuid.

Muinsuskaitseamet: palun esitage omapoolne nägemus.

3.16. Kohaliku tähtsusega kultuuripärandi säilitamise meetmete, sealhulgas selle üldiste kasutustingimuste määramine

Töö käigus selgitada täiendavaid võimalikke väärtusi ning nende säilitamise meetmeid. Pärandkultuuriobjektideks on eelmiste põlvkondade elamisviisist jäänud nähtavad kultuuriväärtuslikud objektid maastikus (nt talud, mõisad, kordonid, vaigutuslangid, ristipuud, militaarobjektid, pritsikuurid, sadamamuul jms). Väärtustest lähtuvalt esitada tingimused projekteerimistingimuste väljastamiseks.

Osavallakogud, kogukonnakogud: palun esitage mis on kohalik säilitamist vajav kultuuripärand.

Muinsuskaitseamet: palun esitage omapoolne nägemus.

3.17. Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste, sealhulgas projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimuste, maakasutuse juhtotstarbe, maksimaalse ehitusmahu, hoonestuse kõrguspiirangu ja haljastusnõuete määramine

Määrata üldised ehitus- ja kasutustingimused, soovituslike leppemärkide alusel. Projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimuste määramisel (maksimaalse ehitusmaht, hoonestuse kõrguspiirang ja haljastusnõuded) on oluline lähtuda piirkondlikest iseärasustest ja asustusmuutustest. Käsitleda ka põllumajanduslikke rajatisi, mis pole ehitusseaduse järgi ehitusloa kohustuslikud.

3.18. Riigikaitse otstarbega maa-alade määramine ning maakonnaplaneeringus määratud riigikaitse otstarbega maa-alade piiride täpsustamine

Olemasolevad olulised riigikaitse otstarbega objektid maakonnaplaneeringust:

- Kaitseliidu (KL) Lääne maleva 50 m ohualata Ronja lasketiir Keskvere külas, piiranguvööndi ulatus kuni 2000 m kinnisasja välispiirist;
- Kaitseväge Piirsalu linnak Piirsalu külas, piiranguvööndi ulatus kuni 2000 m kinnisasja välispiirist;
- Lääne maleva Piirsalu lasketiir (300 m täisohualaga) Piirsalu külas, piiranguvööndi ulatus kuni 2000 m kinnisasja välispiirist;
- Kaitseväge riigikaitse eripiirkonnad 1A ja 1B (merele orienteeritud harjutusalade ja mereharjutusalade) Perakülas;
- Lääne maakonna territooriumile, Lääne-Nigula valda, ulatub Nissi vallas (Harju maakond) paiknev Kaitseväge Lintsi linnaku piiranguvöönd, mille ulatuses tuleb kõik planeeringud ning projekteerimistingimused või nende puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitusteatris kooskõlastada Kaitseministeeriumiga.

Kaitseministeerium, Kaitseliit: palun esitada omapoolne vajadus riigikaitse otstarbega maa-alade ning nende piiride ja mõjualade kohta ning võimalikud riigikaitse objektidest tuleneva piirangud.

Siseministeerium: palun esitada omapoolne vajadus riigikaitse otstarbega maa-alade kohta ja võimalikud riigikaitse objektidest tuleneva piirangud.

3.19. Puhke- ja virgestusalade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

Lähtutakse olemasolevatest puhke- ja virgestusaladest ning hinnatakse selles osas puudulikke piirkondi. Puhkealasid vaadelda koosmõjus kergliiklusteede ja matkaradade võrgustikuga ning puhkemetsa funktsiooniga.

Osavallakogud, kogukonnakogud: palun esitage oma ettepanekud, kus võiks olla puhke- ja virgestusalad (pargid, mänguväljakud, kortermajade vahelised rohealad, supuskohad, jms).

RMK, MTÜ Eesti Erametsaliit: palun esitage oma nägemus võimalike puhkemetsade kasutustingimuste määramisega seoses.

3.20. Asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine

Määratakse tekstis ja vajadusel joonisel koostöös kohaliku kogukonna ja RMK-ga. Sama punkti all käsitleda ka RMK kõrgendatud avaliku huviga alad. Vajadusel määrata asustust kaitsvatele rannikumetsadele nende säilitamiseks vajalikud piirangud.

Osavallakogud, kogukonnakogud: palun esitada alad, kus tuleks määrata piiranguid lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele.

RMK, MTÜ Eesti Erametsaliit: palun esitada omapoolne nägemus kus oleksid piirangutega alad ning missugused oleksid sobivad piirangud. Samuti, kas on vajalik üldplaneeringuga reguleerida metsatulekahju leviku tõkestamiseks või tuleohu vähendamiseks langi suurust ja raievanust.

3.21. Mūra normtasemete kategooriate määramine

Vastavalt atmosfääriõhu kaitse seadusele määratakse mürakategooriad tekstis vastavalt üldplaneeringu maakasutuse juhtotstarbele järgmiselt:

- I kategooria – virgestusrajatise maa-alad;
- II kategooria – haridusasutuse, tervishoiu- ja sotsiaaltoetusteasutuse ning elamu maa-alad, rohealad;
- III kategooria – keskuse maa-alad;
- IV kategooria – ühiskondliku hoone maa-alad;
- V kategooria – tootmise maa-alad;
- VI kategooria – liikluse maa-alad.

3.22. Krundi minimaalsuuruse määramine

Määrata planeeringu koostamise käigus koos ehitustingimustega.

3.23. Alade ja juhtude määramine, mille esinemise korral tuleb detailplaneeringu koostamisel kaaluda arhitektuurivõistluse korraldamist

Määrata planeeringu koostamisel.

3.24. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alade või juhtude määramine

Määrata planeeringu koostamisel lähtuvalt olemasolevatest aladest ja juhtudest ning neid täpsustades.

3.25. Maareformiseaduse ja looduskaitseaduse tähenduses tiheasustusega alade määramine

Määrata planeeringu koostamisel ning juhendada LKS §-st 41.

3.26. Maaparandussüsteemide asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

Olemasolevad maaparandussüsteemid kantakse planeeringujoonistele. Täiendavad kitsendused määrata planeeringu koostamisel. Teostamisel arvestada: looduskaitse piirangu- ja sihtkaitsevööndi metsade kuivendussüsteemide korrastamise võimaluste kavandamine; suvilate piirkonna kuivendussüsteemide korrastamine; avaliku huviga taristu täpsustamine.

Üldplaneeringus käsitleda võimalikku kavandatavat ühenduskanalit Vööla meri- Sutlepa meri- Tahu laht.

Põllumajandusamet: palun esitage digitaalselt andmekiht maaparandussüsteemide üksikobjektide ja alade kohta.

Maanteeamet: palun esitage ametile teada olevaid probleemkohtasid truupide ja muude veejuhtmetega.

3.27. Avalikes huvides omandamise, sealhulgas sundvõõrandamise, või sundvalduse seadmise vajaduse märkimine

Määrata planeeringu koostamisel. Kõigile avalikus kasutuses olevate ja rajatavate kohalike teede ja kergliiklusteede alla jäävatele maadele määrata vajadusel sundvaldus.

3.28. Sanitaarkaitsealaga veehaarete asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

Esitada planeeringu koostamisel.

3.29. Muud eelpool nimetatud ülesannetega seonduvad ülesanded

Maakonnaplaneeringu muutmise ettepanekud esitada vajadusel, vajadus selgub üldplaneeringu koostamisel.

Riikliku muinsuskaitse ja looduskaitse all olevate objektide käsitlemine määrata planeeringu koostamisel (PlanS ei näe ette võimalust kaitsereežiimi muutmiseks), sh arvestades ka koostatavat planeeringute vormistamise määrust.

4. Üldplaneeringu vormistamine

Üldplaneering on konkreetse maa-ala kohta koostatav terviklik ruumilahendus, millega määratakse seaduses sätestatud juhtudel maakasutus- ja ehitustingimused. Üldplaneering koosneb planeerimise tulemusena valminud seletuskirjast ja joonistest, mis täiendavad üksteist ja moodustavad ühtse terviku. Üldplaneeringu seletuskirjas esitatakse planeeringuala ja selle mõjuala analüüsil põhinevad järeldused ja ruumilise arengu eesmärgid, nende saavutamiseks valitud planeeringulahenduse kirjeldus ning valiku põhjendused. Üldplaneeringuga ei esitata mittekehtestatavaid õigusaktidest tulenevaid piiranguid.

Töö esitatakse gis- ja pdf-formaadis.

4.1. Kaardimaterjali ulatused ja mõõtkavad

Planeeringulahenduse edasiandmiseks on kavas koostada järgnev kaardimaterjal (võib koostamise käigus muutuda):

- Üldplaneeringu põhikaart mõõtkavas 1:40000 (kahel kaardilehel)
  - Maakasutus
  - Tehniline taristu ja piirangud
  - Väärtused
- Tehniline taristu mõõtkavas 1:40000
- Väärtuste kaart mõõtkavas 1:40000
- Keskuste kaardid (põhikaardi infoga) 1: 5000 – 1:10000
- Taebla alevik
- Palivere alevik
- Risti alevik
- Linnamäe küla kompaktse hoonestusega ala
- Nõva küla kompaktse hoonestusega ala
- Sutlepa küla / Sutlep kompaktse hoonestusega ala
- Pürksi küla / Birkas kompaktse hoonestusega ala
- Dirhami küla / Derhamn kompaktse hoonestusega ala

- Kullamaa küla kompaktse hoonestusega ala
- Martna küla kompaktse hoonestusega ala
- ...vajadusel lisatakse

Kaardimaterjali koostamisel arvestatakse 2019. a vastu võetava määrusega planeeringute vormistamise osas.

Kaardimaterjal koostatakse lisaks paberkaardile elektrooniliselt temaatiliste kihtide kaupa geoinfosüsteemis kasutamiseks.

5. Kaasamiskava

PlanS § 76 lõike 1 kohaselt koostatakse üldplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi üldplaneering käsitleb, ja planeeringualaga piirnevate kohaliku omavalitsuse üksustega. PlanS § 76 lõike 2 kohaselt kaasatakse üldplaneeringu koostamisse valdkonna eest vastutav minister, isikud, kelle õigusi planeering võib puudutada, isikud, kes on avaldanud soovi olla kaasatud, samuti isikud ja asutused, kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või üldplaneeringu elluviimise või planeeringuala ruumiliste arengusuundumuste vastu, sealhulgas valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid neid ühendava organisatsiooni kaudu ning planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused. PlanS § 76 lõike 3 kohaselt võib üldplaneeringu koostamisse kaasata isiku, kelle huve planeering võib puudutada.

Üldplaneeringu koostamisel tuleb määratlada koostöö tegijad ja kaasatavad tulenevalt planeeringu ja planeeringuala iseloomust ning tagada piisav ja nõutav suhtlus kogu protsessi vältel.

Huvigrupp	Asutus / isik
Naaberomavalitsused	
	Lääne-Harju vald
	Saue vald
	Märjamaa vald
	Lääneranna vald
	Haapsalu linn
	Vormsi vald
Ministeeriumid	
	Rahandusministeerium
	Kaitseministeerium
	Keskkonnaministeerium
	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
	Siseministeerium
	Maaeluministeerium
Ametid ja riigi asutused	
	Keskkonnaameti Lääne regioon
	Lennuamet
	Maa-amet
	Maanteeamet Lääne regioon
	Muinsuskaitseamet
	Päästeamet Lääne päästekeskus
	Politsei- ja piirivalveamet
	Põllumajandusamet Lääne regioon

	Terviseamet Lääne regionaalosakond
	Tehnilise Järelevalve Amet
	Veterinaar- ja Toiduamet
	Veeteede Amet
	Kaitseliit Lääne malev
Äriühingud ja ettevõtted	
	Riigimetsa Majandamise Keskus
	Eesti Keskkonnaühenduste Koda
	Imatra Elekter
	Elektrilevi OÜ
	Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus
	Eesti Energia AS
	Elering AS
	Telia Eesti AS
	Haapsalu Veevärk AS
	Matsalu Veevärk AS
	Noarootsi Soojus OÜ
	Mellson Grupp OÜ
	MTÜ Eesti Erametsaliit
	AS Eesti Raudtee
	Põllumajandusuuringute Keskus
	Eesti Tuuleenergia Assotsiatsioon
Kogukonnad	
	Osavallakogude ja kogukonnakogude esindajad
	Nõva Osavallakogu- Aivar Oruste aivar.oruste@laanenigula.ee
	Kullamaa Osavallakogu- Tenno Laanemets tenno.laanemets@laanenigula.ee
	Martna Osavallakogu- Hardi Rehkalt hardi.rehkalt@laanenigula.ee
	Noarootsi Osavallakogu- Laine Belovas laine.belovas@laanenigula.ee
	Risti Kogukonnakogu- Neeme Suur neeme.suur@laanenigula.ee
	Palivere Kogukonnakogu- Risto Roomet risto.roomet@rescue.ee
	Taebla Kogukonnakogu- Jüri Bachman juri.bachman@kaitseliit.ee
	Linnamäe Arenguselts- Elle Ljubomirov elle.ljub@gmail.com
	... lisanduvad töö käigus
Soov olla kaasatud	
	Valga Puu OÜ, info@valgapuu.ee
	Põllumajandusuuringute Keskus Helve Hunt Helve.Hunt@agri.ee
	Karo Mets OÜ, Eremka OÜ Runo Ruubel karomets@karomets.ee
	... lisanduvad töö käigus

Koostöö tegijate ja kaasatavate isikute / asutuste nimekiri võib üldplaneeringu koostamise protsessi ajal täpsustuda / täieneda ja sel juhul tuleb vastava menetluse etapi ajal sellega arvestada. Planeeringu koostamise käigus tuleb teha koostööd osavallakogudega, kogukonnakogudega ja korraldada ümarlaud ettevõtjatega.

Tagamaks asjakohase info leviku kõigile huvilistele, eelkõige piirkonna elanikele ning maaomanikele, keda ei esinda otseselt ükski ühendus ega esindusorganisatsioon, kasutatakse info levitamiseks võimalikult laia piirkonna infokanalite valikut. Eelkõige on see vajalik kõige olulisema ja laiema sihtgrupini – piirkonna elanikud ja maaomanikud – jõudmiseks. Ametlike teadaannete ja artiklite avaldamiseks kasutatakse ajalehti Lääne Elu ja Lääne-Nigula valla ajaleht. Infot jagatakse ka sotsiaalvõrgustiku Facebook kaudu. Samuti kuvatakse kõik teated, uudised, vajalik info Lääne-Nigula valla veebilehel www.laanenigula.ee.

Iga isik või asutus, kellel on võib olla huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või planeeringuala ruumiliste arengusuundumuste vastu, võib avaldada soovi olla kaasatud üldplaneeringu koostamisse. Selleks tuleb endast teada anda e-posti aadressile vv@laanenigula.ee, lisades juurde teadete edastamise viisi (kirjaga või e-kirjaga) ja selleks vajalikud kontaktandmed. Kui isik teadete edastamise viisi ei esita, edastab üldplaneeringu koostamise korraldaja käesolevas seaduses nimetatud teated posti teel füüsilisele isikule rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressil ja juriidilisele isikule vastavasse registrisse kantud aadressil.

Lääne-Nigula Vallavalitsuses on üldplaneeringu koostamise eest vastutav ehitus- ja planeerimisosakonna juhataja Heikki Salm, e-post heikki.salm@laanenigula.ee, telefon 5191 0519.

6. Üldplaneeringu eeldatav ajakava

Tegevus	Aeg
Üldplaneeringu ja KSH algatamine	20.09.2018 otsuse nr 79
Riigihanke „Lääne-Nigula valla üldplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine“ läbiviimine	11.2018-02.2019
Üldplaneeringu KSH VTK koostamine (keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus)	03.2019-05.2019
Üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta ettepanekute küsimine PlanS § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutelt ja asutustelt (tähtaeg seisukoha esitamiseks min. 30 päeva) Valdonna eest vastutaval ministril on õigus määrata lisaks lähteseisukohtades nimetatud koostöötegijatele ja kaasatavatele isikuid ning asutusi, kellega tuleb teha üldplaneeringu koostamisel koostööd või keda tuleb üldplaneeringu koostamisse kaasata. PlanS §81 lg 3	05.2019-07.2019
KSH VTK ülevaatamine	06.2019-07.2019

Üldplaneeringu eelnõu ja KSH väljatöötamiskavatsus aruande eelnõu koostamine, uuringute koostamine, arutelude läbiviimine jms	07.2019-08.2020
Üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek, kooskõlastamine ja arvamuse andmine kooskõlastamiseks PlanS § 76 lõikes 1 nimetatud asutustele ning teavitatakse § 76 lõikes 2 nimetatud isikuid ja asutusi võimalusest esitada üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta arvamust	08.2020-01.2021
Üldplaneeringu esitamine vallavolikogule vastuvõtmiseks	01.2021-03.2021
Üldplaneeringu avalik väljapanek (kestab vähemalt 30 päeva; avalikust väljapanekust teavitatakse PlanS § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikuid ja asutusi hiljemalt 14 päeva enne avaliku väljapaneku algust)	03.2021-05.2021
Üldplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste menetlemine ja avalik arutelu. Avalikust arutelust teavitatakse PlanS § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikuid ja asutusi hiljemalt 14 päeva enne avaliku arutelu algust	05.2021-07.2021
Üldplaneeringu esitamine rahandusministeeriumile riigihalduse ministrilt heakskiidu saamiseks. Üldplaneeringu heakskiitmine (riigihalduse minister kiidab üldplaneeringu heaks või keeldub üldplaneeringu heakskiitmisest 60 päeva jooksul selle esitamisest arvates. Põhjendatud juhul võib minister tähtaega pikendada 90 päevani)	07.2021-08.2021
Üldplaneeringu kehtestamine vallavolikogu poolt	09.2021

7. Ülevaade üldplaneeringuga teostatavatest uuringutest

Üldplaneeringu põhilahenduse väljatöötamiseks ei ole plaanis teostada eraldi uuringuid. Mõjude hindamise käigus käsitletakse pinnase radooni sisalduse temaatikat ja sellest tulenevaid meetmeid ehitustegevuse kavandamiseks ja piiramiseks.